

Предлагачи: Група пратеници

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА,
по скратена постапка**

Скопје, јуни 2025 година

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 REPUBLIKA E MAqedonise SE VERIUT
 СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - Скопје
 KUVENDI I REPUBLIKES SE MAqedonise SE VERIUT - Shkup

Примено: 20. 06. 2025
 Е прашиг:

Орг. Един. Njësia Org	Број Numër	Прилог Shmërye	Вредност Vlerë
08	3567/1		

ДО
 ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
 НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за енергетика, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Бојан Стојановски
 Бране Петровски
 Тони Јаневски
 Драгана Бојковска
 Јане Мицевски
 Катерина Димитровска

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со влегување во сила на Законот за енергетика(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 101/25) и започнувањето со примена на законот, се создаде потреба од јасно разграничување на преодните одредби кои се однесуваат на започнатите постапки по поднесени барања за издавање на овластување за изградба на нови енергетски објекти согласно членот 52 од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) пред Комисијата за доделување на овластување и за менувањето на постојните лиценци односно нивното усогласување со предложените одредби од новиот закон за енергетика, заради што потребно е да се допрецизираат овие постојни одредби со нови одредби со кои ќе се овозможи доследна примена на политиките и законот во целина.

Со постојниот закон испуштена е можноста за поднесување на иницијатива за вклучување во Годишниот план за изградба на енергетски објекти и со решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење согласно закон, поради што со оваа измена и дополнување се дава законски основ во овој дел кој се однесува и за електроцентралите на кров и за оние за кои по закон за градење се поднесува само изјава, а ја опфаќа категорија потрошувачи-производители кои се домаќинства, односно правни лица.

Со цел да се обезбеди правна сигурност и предвидливост и да се создаде јасна и функционална правна рамка за уредување на состојбата со започнатите постапки за изградба на нови енергетски објекти, како и за усогласување на постојните и идните вршители на енергетски дејности со новите услови за лиценцирање се предлагаат изменувања и дополнувања на Законот за енергетика.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Предлогот на законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика се заснова на истите цели и начела на кои е заснован и Законот за енергетика.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на законот не предизвикува финансиски импликации врз Републичкиот буџет.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО

НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на предложениот закон не се потребни дополнителни финансиски средства и истиот не повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

Врз основа на членот 175 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, предлагаме Собранието по Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за енергетика да расправа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА

Член 1

Во Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25), во член 87 во ставот (12) по зборовите „одобрение за градење“ се додаваат зборовите „или решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење“.

Член 2

Во член 88 во ставот (1) во воведната реченица зборовите „одобрение за градење согласно закон, кое одобрение“ се заменуваат со зборовите „одобрение за градење или решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење, кое одобрение односно решение“.

Во точка 2. по зборовите „на земјиште“ се додаваат зборовите „или објекти“.

Во став (2) во точката 1. по зборовите „на земјиште“ се додаваат зборовите „или објекти“.

Во став (7) зборовите „одобрение за градење согласно закон, кое одобрение“ се заменуваат со зборовите „одобрение за градење или решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење, кое одобрение односно решение“.

Член 3

Во член 297 во ставот (4) по зборовите „постапката за менување на лиценцата“ се додаваат зборовите „и усогласувањето на лиценцата согласно одредбите од овој закон се врши без приложување на доказот од членот 74 став (14) од овој закон и без обврската за инсталирање на складишта на електрична енергија од членот 87 од овој закон“.

Член 4

Во член 298 во ставот (3) зборовите „и привремена лиценца“ се заменуваат со зборовите: „и лиценца за пробна работа“.

Член 5

Во член 299 став (1) во алинејата 1, по зборовите „одобрение за градење“ се додаваат зборовите „или решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење“.

Член 6

Во член 315 по ставот (2) се додава нов став (3) кој гласи:

„(3) Започнатите постапки по поднесени барања за издавање на овластување за изградба на нови енергетски објекти согласно членот 52 од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) пред Комисијата од ставот (2) на овој член ќе продолжат согласно одредбите од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24).“

Член 7

Во членот 316 зборовите „ освен одредбите кои се однесуваат за правилникот за обновливи извори на енергија, уписот во регистарот на електроцентрали, мерките за поддршка на обновливите извори на енергија и издавањето на гаранциите за потекло и одредбите од членовите 297 ставови (1) и (7), 299 став (16), 311 став (3), 312 став (3), 313, 314 и 315 став (2) од овој закон“ се заменуваат со зборовите „освен одредбите од членовите 185 и 185-а и одредбите кои се однесуваат на мерките за поддршка на обновливите извори на енергија и издавањето на гаранциите за потекло, кои ќе се применуваат до денот на влегувањето во сила на законот со кој се уредуваат обновливите извори на енергија“.

Член 8

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ

Предлог на законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика содржи 7 члена.

Во членовите 1 и 2 се допрецизира можноста за поднесување на иницијатива за вклучување во Годишниот план за изградба на енергетски објекти и со решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење согласно закон, како и се дава законски основ ова решение да е услов за добивање на овластување односно за правосилност на овластувањето кое се однесува за електроцентралите на кров.

Во членот 3 се уредува усогласувањето на постојните лиценци кои согласно новиот закон Регулаторната комисија е должна да ги усогласи согласно правилникот за лиценци и во истите при менувањето усогласувањето на лиценцата согласно одредбите од законот за енергетика ќе се врши без приложување на доказот од членот 74 став (14) и без обврската за инсталирање на складишта на електрична енергија од членот 87 од законот.

Во членот 4 се врши термилошко усогласување со лиценците за пробна работа.

Во членот 5 се прецизираат енергетските објекти кои можат да бидат дел од Годишниот план за 2025 година а се однесуваат на објектите кои до денот на влегување во сила на Законот за енергетика („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/25), е добиено решение за изведување на градба односно поставување на опрема за кои не е потребно одобрение за градење

Во членот 5 се допрецизира работата и постапувањето на постојната комисија за овластување во однос на започнатите постапки.

Во членот 6 се прецизираат само членовите кои остануваат да се применуваат од Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24).

Влегувањето во сила е уредено во членот 7.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во предложените одредби се меѓусебно поврзани и чинат правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените законски решенија ќе се обезбеди правна сигурност и предвидливост и ќе се создаде јасна и функционална правна рамка за уредување на состојбата со започнатите постапки за изградба на нови енергетски објекти, како и за усогласување на постојните и идните вршители на енергетски дејности со новите услови за лиценцирање согласно Законот за енергетика.

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЕНЕРГЕТИКА(*) КОИ СЕ МЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Годишен план за изградба на енергетски објекти

Член 87

(1) Владата на предлог на Министерството, донесува Годишен план за изградба на енергетски објекти за производство на електрична и топлинска енергија и складирање на електрична енергија (во натамошниот текст: Годишен план за изградба на енергетски објекти).

(2) Годишниот план за изградба на енергетски објекти се подготвува во согласност со Стратегијата, Интегрираниот национален план за енергија и клима, Акцискиот план и Општинските енергетски планови и треба да придонесе за:

1. забрзување на развојот на обновливи извори на енергија и остварување на енергетските цели и целите за заштита на биодиверзитетот;
2. приоритизирање и забрзување на процесот на просторно планирање кое ќе интегрира изградба на енергетски капацитети со минимално негативно влијание врз здравјето и безбедноста на луѓето и врз животната средина;
3. вклучување на поголем број засегнати страни во развивање на проекти за искористување на обновливи извори на енергија;
4. зачувување на природните живеалишта и заштитени подрачја;
5. поттикнување на заштитата на земјоделското земјиште кое ќе биде усогласено со развивањето на проекти за обновливи извори на енергија;
6. споделување на конкретните придобивки од проектите за искористување на обновливи извори на енергија и
7. поттикнување децентрализација во производството на енергија.

(3) Годишниот план за изградба на енергетски објекти за наредната година Владата го донесува до 31 декември во тековната година. Годишниот план за изградба на енергетски објекти содржи и проекција за реализација на проекти за следните две години, со посебен осврт на првата година.

(4) На барање на Министерството најдоцна до 1 ноември во тековната година, за потребите за изработка на Годишниот план за изградба на енергетски објекти, податоци доставуваат: Регулаторната комисија за енергетика, министерството надлежно за вршење на работите од областа на земјоделството, министерството надлежно за вршење на работите од областа на градежништвото и уредување на просторот, министерството надлежно за вршење на работите од областа на животната средина, Агенцијата за катастар на недвижности, операторот на електропреносниот систем, операторот на

електродистрибутивниот систем, производителите на електрична енергија во државна и приватна сопственост и Заедницата на единиците на локалната самоуправа.

(5) Заинтересиран инвеститор до 1 јуни во тековната година може до Министерството да достави иницијатива за вклучување на енергетски објект во Годишниот план за изградба на енергетски објекти за наредната година.

(6) По исклучок на ставот (5) на овој член Владата на предлог на Министерството, кој мора да е образложен, во Годишниот план за изградба на енергетски објекти за наредната година, може да ги вклучи и иницијативите доставени до 1 октомври во тековната година, кои се однесуваат на изградба на енергетски објекти за технологии на производство за кои не се постигнати целите од Стратегијата и Интегрираниот национален план за енергија и клима.

(7) Годишниот план за изградба на енергетски објекти особено содржи податоци за технологиите за производство на електрична енергија и вкупната инсталирана моќност, расположливиот капацитет на преносните и дистрибутивните мрежи, начинот на приклучување на мрежите, влијанието врз мрежите за стационарни режими, по региони и на ниво на Република Северна Македонија, за коишто ќе може да се започне постапка за изградба на енергетски објекти во годината за која се однесува планот, постапките за јавно приватно партнерство, постапките за доделување на концесија и постапките кои се спроведуваат со посебен закон со кој се уредува реализацијата на инвестицијата за нејзината изградба. Составен дел на годишниот план е извештајот за реализација на планот за претходната година и резултатите од пресметките кои електропреносниот и електродистрибутивниот систем оператор ги изработуваат согласно член 99 став (4) од овој закон.

(8) Годишниот план за изградба на енергетски објекти опфаќа енергетски објекти со инсталирана моќност еднаква и поголема од 1MW, како и енергетските објекти од членот 16 ставови (3) и (4) од овој закон.

(9) Министерот со правилник ги пропишува:

1. формата, содржината и начинот на поднесување на иницијативата за вклучување на изградбата на енергетски објект во годишниот план за изградба на енергетски објекти;

2. формата и содржината на годишниот план и на извештајот за реализација на годишниот план за претходната година;

3. податоци потребни за изработка на годишниот план, начинот и роковите за нивно доставување од институциите од ставот (4) на овој член;

4. потребната документација за изготвување на Годишниот план за изградба на енергетски објекти и документација која ја доставува инвеститорот;

5. начинот за оценување на соодветноста на податоците доставени од инвеститорите заинтересирани за инвестирање во енергетски објекти;

6. начинот на распределба на потребни трошоци за инвестиции за зајакнување на мрежите за секоја поединечна инвестиција прифатена во Годишниот план за изградба на енергетски објекти;

7. начинот на изработка на приклучни точки како и правата и обврските на засегнатите страни за секоја поединечна инвестиција прифатена во Годишниот план за изградба на енергетски објекти;

8. динамиката на развој на проектите и

9. начинот на користење на јавно достапната платформа од ставот (11) на овој член и поднесување на апликации преку истата.

(10) Иницијативата за вклучување во Годишниот план за изградба на енергетски објекти треба да е во согласност со целите дефинирани во Интегрираниот национален план за енергија и клима согласно овој закон.

(11) За поднесување на апликации за иницијатива се следи правилото на прв дојден прв услужен, со поднесување на апликација по електронски пат преку јавно достапна платформа или Националниот портал за е-услуги согласно прописите од областа на електронско управување и електронски услуги, како и од областа на електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги.

(12) Иницијативата за вклучување во Годишниот план за изградба на енергетски објекти се смета дека е уредна и комплетна доколку е изработена и поднесена согласно правилникот од ставот (9) на овој член и не дава предност на подносителот во однос на постапки за доделување на земјиште под долготраен закуп или продажба на градежно земјиште во државна сопственост или добивање на одобрение за градење согласно закон.

(13) Министерството во соработка со операторот на електропреносниот систем и операторот на електродистрибутивниот систем во Годишниот план за изградба на енергетски објекти определува:

1. начин на приклучување на енергетските објекти за секоја поединечна инвестиција прифатена во Годишниот план за изградба на енергетски објекти;

2. потреби од системски резерви;

3. потреба од дополнителни инвестиции во преносната мрежа и дистрибутивните мрежи за наредните три години, со можност за ажурирање еднаш годишно, кои операторите се должни да ги вклучат во своите развојни планови;

4. следење на енергетскиот развој на општините и планските региони според развојните насоки од Интегрираниот национален план за енергија и клима и општинските енергетски планови;

5. можностите за приклучување на мрежа на основ на мрежни и пазарни анализи изработени согласно членот 99 став (4) од овој закон со цел да направи проверка на текови на моќност, преоптовареност на водови и напонска состојба на мрежа за режими на работа во кои сите елементи се во погон како и за режими на единечни испади, како и висината на минималната и максималната струја на куса врска за потребите на инвеститорите и

6. потреба за изработка на мрежни и пазарни анализи со цел да направи проверка на текови на моќност, преоптовареност на водови и напонска состојба на мрежа за режими на работа во кои сите елементи се во погон како и за режими на единечни испади.

(14) Во Годишниот план за изградба на енергетски објекти Министерството во соработка со Регулаторна комисија за енергетика одредува носители на обврската за инвестирање во зајакнување на енергетските мрежи за потребите на планот како и роковите во кои инвестициите треба да бидат завршени.

(15) Електроцентралите кои користат варијабилен обновлив извор на енергија имаат обврска во склоп на електроцентралата да инсталираат

складиште на електрична енергија со инсталирана моќност еднаква на 20% од инсталираната моќност на електроцентралата из-разен во MW, при што за инсталирана моќност на електроцентрали кои за производство на електрична енергија користат фотонапонски панели се смета збирот од максималните моќности на сите инсталирани инвертери, а на ветерните електроцентрали збирот од максималните моќности на инсталираните генераторски единици. Капацитетот на инсталираното складиште мора да обезбеди циклус на полнење и празнење од минимум два часа со максимална инсталирана моќност на складиштето.

(16) Вкупната моќност која електроцентралата во чиј состав има инсталирано складиште на електрична енергија ја предава на системот за пренос на електрична енергија или системот за дистрибуција на електрична енергија соодветно на одобрениот приклучок на електроенергетски систем, не смее да ја надмине максималната моќност дефинирана во решението за приклучок на системот за пренос на електрична енергија или системот за дистрибуција на електрична енергија соодветно на одобрениот приклучок на електроенергетски систем.

(17) Вкупниот инсталиран капацитет на електроцентрали кои користат варијабилни обновливи извори на енергија и се поврзани на дистрибутивен или затворен дистрибутивен систем, не може да надминува 80% од инсталираната моќност на трансформаторите во трансформаторската станица на местото на предавање на електрична енергија помеѓу дистрибутивниот, односно затворениот дистрибутивен систем и преносниот систем, под услов вкупната активна моќност испорачана од дистрибутивниот, односно затворениот дистрибутивен систем кон преносниот систем во трансформаторска станица да не е поголема од 10 MW.

(18) Максималниот инсталиран капацитет на поединечна електроцентрала која користи варијабилни обновливи извори на енергија и која е приклучена на дистрибутивниот, односно затворениот дистрибутивен систем не може да ја надмине вредноста од 10 MW.

(19) За потребите на процесот на изработка на Годишниот план за изградба на енергетски објекти, Министерството вклучува претставници од операторот на електропреносниот систем, операторот електродистрибутивниот систем, оператор на систем за пренос на гас и оператор на систем за дистрибуција на топлинска енергија.

Постапки за доделување овластување за изградба на електроенергетски објекти

Член 88

(1) Овластување за изградба на електроенергетски објекти издава Министерството по комплетирана постапката за издавање на одобрение за градење согласно закон, кое одобрение станува правосилно со издавањето на овластување за изградба на електроенергетски објекти, во следниве случаи:

1. за изградба на електроенергетски објекти за производство на електрична енергија со инсталирана моќност еднаква на или поголема од 1 MW

и за високоефикасни комбинирани постројки што произведуваат електрична и топлинска енергија, постројки за производство на синтетички горива со помош на електрична енергија, постројки за производство на водород со помош на електрична енергија како и за складишта на електрична енергија, за која се спроведува постапка за доделување на земјиште во државна сопственост под долготраен закуп или продажба на градежно земјиште во државна сопственост;

2. за изградба на енергетски објекти за производство на електрична енергија со инсталирана моќност еднаква на или поголема од 1 MW и за високо ефикасни комбинирани постројки што произведуваат електрична и топлинска енергија, постројки за производство на синтетички горива со помош на електрична енергија, постројки за производство на водород со помош на електрична енергија и складишта на електрична енергија, чијашто изградба ќе се врши на земјиште во приватна сопственост, врз основа на претходно поднесено барање од инвеститор;

3. за изградба на енергетски објекти за производство на електрична енергија и за високо ефикасни комбинирани постројки што произведуваат електрична и топлинска енергија, постројки за производство на синтетички горива со помош на електрична енергија, постројки за производство на водород со помош на електрична енергија и складишта на електрична енергија за кои е спроведена постапка и е доделен договор за воспоставување на јавно приватно партнерство;

4. за изградба на енергетски објекти за производство на електрична енергија, постројки за производство на синтетички горива со помош на електрична енергија, постројки за производство на водород со помош на електрична енергија и складишта на електрична енергија за кои е спроведена постапка и е доделена концесија за добра од општ интерес и

5. за изградба на енергетски објект за производство на електрична енергија и за високо ефикасна комбинирана постројка што произведува електрична и топлинска енергија, постројки за производство на синтетички горива со помош на електрична енергија, постројки за производство на водород со помош на електрична енергија и складишта на електрична енергија за кој е донесен посебен закон со кој се уредува реализацијата на инвестицијата за нејзината изградба.

(2) Овластувањето од ставот (1) на овој член, не е потребно за изградба на енергетски објекти за производство на електрична енергија ако:

1. инсталираната моќност на енергетскиот објект е помала од 1 MW и изградбата се врши на земјиште во приватна сопственост;

2. произведената енергија од енергетскиот објект се користи исклучиво за потребите на инвеститорот или

3. со изградбата се врши проширување на постоечки енергетски објект за производство на електрична енергија, при што инсталираната моќност на енергетскиот објект е во рамките на инсталираната моќност од точката 1 на овој став.

(3) Вкупниот инсталиран капацитет на енергетските објекти за производство на електрична енергија, кој може да се инсталира по плански региони и локациите на кои може да се градат енергетски објекти од ставот (1) на овој член е дефиниран во Годишниот план за изградба на енергетски објекти.

(4) Вкупниот инсталиран капацитет на енергетски објекти кој може да се инсталира во единица на локалната самоуправа и локациите на кои може да се градат енергетски објекти од ставот (2) на овој член е дефиниран во Годишниот план за изградба на енергетски објекти согласно општинскиот енергетски план.

(5) Во овластувањето за изградба на електроенергетски објекти се определува рокот на важење на овластувањето, кој зависи од типот и комплексноста на проектот и не може да биде подолг од 15 години, рокот за градење на објектот и рокот за изградба на објектот до фаза на функционално испитување.

(6) Овластувањето за барателите од ставот (1) точки 2, 3, 4 и 5 на овој член се издава во рок од 30 дена од денот на доставување на комплетната документација согласно правилникот од ставот (9) на овој член.

(7) Постапка за издавање на овластување од ставот (1) на овој член, се спроведува ако изградбата на електроенергетскиот објект е предвидена во Годишниот план за изградба на енергетски објекти од членот 87 став (1) од овој закон, по комплетирана постапката за издавање на одобрение за градење согласно закон, кое одобрение станува правосилно со издавањето на овластување за изградба на електроенергетски објекти.

(8) Инвеститорот за енергетскиот објект за кој се издава овластување, заради дефинирање на роковите за поодделните фази на развој на проектите, изработува план за реализација и го доставува до Министерството. Министерството го следи планот и доколку реализацијата на проектот не е во согласност со доставениот план, врши соодветни корекции во Годишниот план за изградба на енергетски објекти.

(9) Министерот со правилник ја пропишува формата, содржината на барањето за издавање на овластување, потребната документација, рокот на важноста на овластувањето според типот и комплексноста на поединечни објекти и формата и содржината на овластувањето, како и начинот за негово издавање.

(10) Енергетските објекти мора да ги исполнуваат барањата за генераторски единици и потрошувачи на Европската Унија.

(11) Министерството за објектите од ставот (1) на овој член може да додели мерки за поддршка, кои може да опфатат:

1. инвестициона поддршка и
2. надоместок за поттикнување на учеството на високоефикасни когенеративни постројки како и останати енергетски објекти кои имаат позитивно влијание за обезбедување на потребите за системска флексибилност.

(12) За доделување на мерките од ставот (11) на овој член, кои не се уредени со законот со кој се уредуваат обновливите извори на енергија, Владата на предлог на Министерството донесува уредба за определување на висината и опфатот на мерките за поддршка, по претходно добиено мислење од Комисијата за заштита на конкуренцијата согласно прописите за државна помош.

(13) Во постапките за доделување на овластување соодветно се применуваат Законот за општата управна постапка, како и прописите од областа на електронско управување и електронски услуги, како и од областа на електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги.

Член 297

(1) Претседателот и членовите на Регулаторната комисија за енергетика именувани до денот на влегувањето во сила на овој закон, чијшто мандат не е истечен или престанат, продолжуваат да ја извршуваат својата функција до истекот на мандатот за кој се именувани.

(2) Носителите на лиценците за вршење на енергетска дејност издадени до денот на влегувањето во сила на овој закон, се должни во рок од еден месец од денот на влегувањето во сила на овој закон, до Регулаторната комисија за енергетика да поднесат барање за промена на лиценцата согласно одредбите од овој закон.

(3) Лиценците за вршење на енергетска дејност кои се променети согласно ставот (2) на овој член, продолжуваат да важат до истекот на рокот на важноста на лиценците.

(4) За промена на лиценца од ставовите (2) и (3) на овој член на носител на лиценца за вршење на енергетска дејност не му се наплаќа надоместок за постапката за менување на лиценцата.

(5) На носителите на лиценците за вршење на енергетска дејност кои во рокот од ставот (2) на овој член, нема да поднесат барање за промена на лиценцата, лиценцата престанува да им важи.

(6) Започнатите постапки за издавање, менување, продолжување, пренесување, суспендирање, одземање или престанување на лиценци, пробни лиценци и привремени лиценци за вршење на енергетска дејност до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат согласно одредбите од овој закон.

(7) Започнатите постапки за одлучување по приговори за штети настанати поради ограничување или прекин на испораката на електрична енергија, природен гас, сурова нафта и нафтени деривати и топлинска енергија, од и во системите за пренос или дистрибуција на електрична енергија или природен гас, сурова нафта и нафтени деривати до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе завршат согласно Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24).

(8) Вршител на енергетска дејност од членот 4 од овој закон, која како енергетска дејност не е утврдена во Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, и 236/22, 134/24 и 147/24), со денот на влегување во сила на овој закон дејноста може да ја врши без лиценца, најдоцна до три месеци од донесување на правилникот за лиценци согласно одредбите од овој закон.

Член 298

(1) Прагот за инсталирана моќност на електроцентрали од обновливи извори на енергија и на високо ефикасни комбинирани постројки кои имаат приоритет на пристап на електроенергетските системи и приоритет при диспечирање на произведената електричната енергија утврден во член 104 став

(2) точка 1 од овој закон, од денот на влегување во сила на овој закон до 31 декември 2025 година изнесува 400 kW.

(2) Прагот за инсталирана моќност на електроцентрали од обновливи извори на енергија и на високо ефикасни комбинирани постројки кои имаат приоритет на пристап на електроенергетските системи и приоритет при диспечирање на произведената електричната енергија утврден во член 104 став (2) точка 1 од овој закон, од 1 јануари 2026 година изнесува 200 kW.

(3) По исклучок на ставовите (1) и (2) на овој член производителите на електрична енергија од обновливи извори или високо ефикасни комбинирани постројки за производство на електрична и топлинска енергија кои се стекнале со лиценца, вклучително и привремена лиценца за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија, како и инвеститорите кои склучиле договор за право на користење на премија и го изградиле и пуштиле електроенергетскиот објект во комерцијална работа од денот на влегување во сила на овој закон, можат да го користат правото на приоритет при диспечирање до истекување на периодот определен во договорот.

Член 299

(1) Енергетските објекти за кои е добиено:

- одобрение за градење и Решение за согласност за приклучување на преносната или дистрибутивната мрежа или

- овластување за изградба на нови енергетски објекти, согласно Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) или друг закон, во рок не подолг од 120 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон се сметаат за објекти опфатени односно вклучени во Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година и најдоцна до 15 ноември 2025 година може да поднесат барање за овластување до Министерството.

(2) Во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон операторот на електропреносниот систем и електродистрибутивниот систем согласно членот 87 од овој закон ги вклучуваат во развојните планови, енергетските објекти од ставот (1) на овој член.

(3) Заинтересиран инвеститор до Министерството, може да достави иницијатива за изградба на складиште на електрична енергија како самостојна постројка или како дел од електроцентрала која е во погон од денот на влегувањето во сила на овој закон до 30 септември 2025 година.

(4) Складиштата на електрична енергија за кои е поднесена иницијатива во рокот од ставот (3) на овој член ќе бидат опфатени во Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година.

(5) Во рок од 30 дена од денот на донесувањето на Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година, операторот на електропреносниот систем и електродистрибутивниот систем согласно членот 87 од овој закон ги вклучуваат во развојните планови, складиштата од ставот (4) на овој член.

(6) Во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон единиците на локална самоуправа, Министерството за транспорт, Министерството за животна средина и просторно планирање, операторот на електропреносниот систем, операторот на системот за пренос на природен гас и операторот на електродистрибутивниот систем до Министерството доставуваат извештај за енергетските објектите и статусот на енергетските објекти од ставот (1) на овој член.

(7) Владата до 31 октомври 2025 година на предлог на Министерството го донесува Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година.

(8) Заинтересиран инвеститор до 1 октомври 2025 година до Министерството може да достави иницијатива за вклучување на енергетски објект во Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2026 година.

(9) Општинскиот план за 2026 година единиците на локалната самоуправа го изготвува-ат до 1 октомври 2025 година.

(10) Заинтересиран инвеститор до 1 септември 2025 година до единицата на локалната самоуправа може да достави иницијатива за вклучување во општинскиот план за 2026 година.

(11) Операторот на електропреносниот систем во соработка со операторот на електродистрибутивниот систем, по доставено барање од Министерството за потребите за Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година изработуваат интегрална студија од членот 99 став (4) од овој закон до 15 октомври 2025 година.

(12) Операторот на електропреносниот систем во соработка со операторот на електро-дистрибутивниот систем, по доставено барање од Министерството за потребите за Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2026 година изработуваат интегрална студија од членот 99 став (4) од овој закон до 1 декември 2025 година.

(13) Министерството го доставува Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2026 година до Влада до 15 јануари 2026 година.

(14) Владата го донесува Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2026 година до 31 јануари 2026 година.

Член 315

(1) Во рок од 15 дена од денот на донесувањето на Годишниот план за изградба на енергетски објекти за 2025 година министерот ја формира Комисијата за доделување на овластување за изградба на електроенергетски објекти од членот 89 од овој закон.

(2) Постојната комисија за спроведување на постапка за доделување на овластувања за објекти формирана согласно Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 236/22, 134/24 и 147/24) продолжува со работа до формирањето на комисијата од ставот (1) на овој член.

Член 316

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за енергетика (*) („Службен весник на Република Македонија“ број 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 96/19, 236/22, 134/24

и 147/24), освен одредбите кои се однесуваат за правилникот за обновливи извори на енергија, уписот во регистарот на електроцентрали, мерките за поддршка на обновливите извори на енергија и издавањето на гаранциите за потекло и одредбите од членовите 297 ставови (1) и (7), 299 став (16), 311 став (3), 312 став (3), 313, 314 и 315 став (2) од овој закон.